

Gjør Det Selv

TEST

Skrustikka skal holde godt fast på metallrør og -profiler. Det stiller krav til robusthet, Men det kravet har noen av de testede skrustikkene vanskelig for å leve opp til.

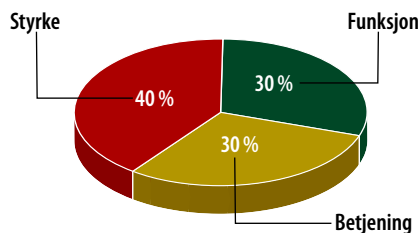
Smedens tredje hånd

SLIK HAR VI TESTET

For gjør det selv-utøvere med interesse for metallarbeid er skrustikka uunnværlig. Her kan du spenne store emner solid fast, så du kan sage, skjære og slippe. Men også i andre sammenhenger kan du ha glede av ei skrustikke på verkstedbenken for å holde fast små emner. Kravet er at kjevene skal kunne holde emnet stødig, og at spindelen åpner og lukker kjevene i en glidende bevegelse uten slark. Det er en fordel hvis skrustikka inneholder en ambolt, der små emner kan komme under hammeren.

Prisene er veiledende salgspriser.

Du kan høyst sannsynlig finne kampanjetilbud i byggevarehus eller på nettet.

DETTE BETYR KARAKTEREN

9-10: TOPPKVALITET. Fås ikke bedre.

7-8: RIKTIG GOD. Mengder av kvalitet.

4-6: MIDDELS. Gjennomsnittsprodukt.

2-3: DÅRLIG. Under middels, bør unngås.

0-1: ELENDIG. Gå langt utenom.

FUNKSJON: Hver modell sjekkes for spesielle funksjoner. Er stålkevene utskiftbare? Er skrustikka dreibar? Har den amboltplate? Hvor store emner kan den gape over? Finnes det spesielt tilbehør?

BETJENING: Fører spindelen kjevene i en glidende bevegelse? Kan du justere føringen av sleden? Størrelsen på spindelhåndtaket, vekta og festet til arbeidsbordet vurderes.

STYRKE: Vi sjekker materialvalget og vurderer skrustikkas robusthet. Vi vurderer kjevnes styrke når det spennes opp et 5 x 20 mm flattjern, som bukkes i en 90 graders vinkel. Holdes emnet skikkelig fast?

BILTEMA ART.NR. 19-465**269 kr**

Tung men ikke robust

Konklusjon: Den store og svært tunge støpejernskrustikka krever god plass på arbeidsbordet. Tross størrelsen er den svak, og det er slark i både spindel og slede. Den store ambolten ville ha vært et pluss, hvis den ikke var gått i stykker under testen.

Skrustikka er stor, tung og klumpet i designet uten å by på større kapasitet og robusthet. Spindelen og spindelhåndtaket er laget i stål, og alle øvrige delene i støpejern. Det er merkbart slark i de bevegelige delene. Transporten av sleden foregår i små rykk. Det er ikke mulig å justere sledens gang på spindelen. Den bevegelige sleden stopper ikke automatisk ved full spennvidde, men kan dreies av spindelen og helt ut. Tilspenningen med kjevener rundt et emne er ikke kraftfull nok, da emnet kan beveges, selv etter maksimal tilspenning. Den store amboltplata burde gi plusspoeng, men plata sprakk etter få slag med hammeren (støpejernet er for sprøtt til å slå på).

3,2

TESTRESULTAT

Funksjon:	4,0
Betjening:	4,0
Styrke:	2,0

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

TETT PÅ

Kjevebredden:	100 mm
Spennvidde:	100 mm
Spennedybde:	63 mm
Ambolt:	90 x 90 mm
Utskiftbare stålkjever:	Ja
Vekt:	11 kg
www.biltema.no , tlf. 815 32 815	

Eneste pluss er dreiefoten, som burde sitte på alle skrustikker – også de øvrige modellene.

RIDGID MATADOR 100**Ca. 1795 kr**

Uslitelig og sterk

Konklusjon: Ei svært robust skrustikke, som er uslitelig på gjør det selv-verkstedet. Prisen til tross må den anbefales til gjør det selv-utøvere med interesse for metallarbeid. Alle deler kjører som smurt, og skulle det oppstå slark i sleden, kan denne enkelt justeres.

Skrustikka er 100 % smidd i stål, og med den spesielle overflateherdingen skulle den være tre ganger sterkere enn støpejern. En påstand, det ikke umiddelbart er mulig å kontrollere, men Ridgids løfte om at de bytter til ei ny skrustikke hvis det oppstår brudd, borger for kvaliteten. En kraftig stålspindel fører sleden gjennom skrustikkas kropp i en absolutt glidende bevegelse. Emnet spennes godt fast, og med testens lengste spindelhåndtak på 22 cm kan kjevener spennes kraftig sammen. Skrustikkas slede kan, etter maksimal utspenning, falle ut av basen. Angivelig en «tyverisikring». Den har vi nå vanskelig for å se logikken i.

9,0

TESTRESULTAT

Funksjon:	9,0
Betjening:	9,0
Styrke:	9,0

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

TETT PÅ

Kjevebredden:	100 mm
Spennvidde:	125 mm
Spennedybde:	65 mm
Ambolt:	55 x 65 mm
Utskiftbare stålkjever:	Nei
Vekt:	5,5 kg
www.ridgid.dk (Skandinavia), www.luna.no	

Skrustikkas sledeføring skal være uslitelig. Den kan justeres med nøkkel.

IRWIN RECORD 1 TON-E-B**500 kr**

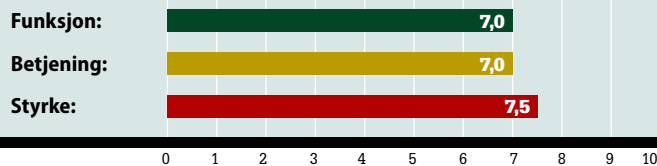
Klossete, men solid

Konklusjon: Til en fornuftig pris får du ei lita skrustikke, som riktignok ikke har samme kapasitet som «proffene», men som holder godt fast på emnene. Du har dessuten mulighet for å skifte ut nedslitte komponenter og anskaffe ekstrastyr.

Ei støpejernsskrustikke i klassisk, litt «gumpetunge» engelsk utforming. Den må likevel betegnes som «god til prisen», da den er robust i utførelsen, og de bevegelige delene går nøyaktig uten slark. Det er ikke mulighet for å justere kommende slark etter slitasje av spindel og spindelmutteren, men nedslitte komponenter kan skiftes ut. Kjevne holder godt fast på emnet, men spindelhåndtaket kunne gjerne vært lengre, slik at det kom flere krefter bak tilspenningen. Sleden er forsynt med et sikkerhetsstopp, slik at den ikke kan spennes ut mer enn de lovte 100 millimeterne. Ambolten er liten, men solid og tåler hammerslag uten å sprekke. Kan fås med dreiefot.

7,2

TESTRESULTAT

TETT PÅ

Kjevebredden:	100 mm
Spennvidde:	100 mm
Spennndybde:	65 mm
Ambolt:	25 x 40 mm
Utskiftbare stålkjever:	Ja
Vekt:	7,5 kg
www.irwin.no	

Det kan kjøpes beskyttelseskjever, som skåner emnet mot riper.

BAHCO 834V-4**1499 kr**

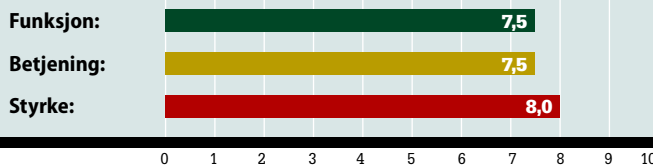
Godt bitt i kjevne

Konklusjon: Ei fin lita skrustikke, som lener seg oppetter utformingen på de dyreste modeller. Til tross for noe «slingring» på spindelen, fastspennes emnene solid i kjevne. Spindelpinnens ender låses med gummimansjetter, en svakhet på lengre sikt.

Bahco gir ikke særlig presis informasjon om materialvalget i sin skrustikke, «støpt i 100 % kvalitetsstål» lyder betegnelsen. I likhet med Heuer og Ridgid er denne modellen slank og ikke voldsomt plasskrevende på verkstedbenken. Sleden er ustabil, den føres gjennom basen i små rykk, og den kan beveges ca. 3 mm fram og tilbake på spindelen. Parallellføringen er i orden, uten sideveis slark. Det er godt bitt i kjevne, hvor emnet kan spennes godt fast. Det er ikke stopp på spindelen, så etter maksimal utspenning kan sleden falle/tas ut. Den løstsittende spindelmutteren faller likedan ut og er litt vanskelig å sette på igjen. Stålkjevne kan skiftes ut, hvis de blir slitt.

7,8

TESTRESULTAT

TETT PÅ

Kjevebredden:	100 mm
Spennvidde:	125 mm
Spennndybde:	68 mm
Ambolt:	50 x 65 mm
Utskiftbare stålkjever:	Ja
Vekt:	5,9 kg
www.bahco.com , tlf. 67 17 56 50 www.jernia.no	

Den integrerte ambolten er praktisk, når emnet bør ha et hammerslag.

BROCKHAUS HEUER 100 Ca. 2700 kr

Det blir ikke bedre

Konklusjon: Ei profesjonell skrustikke med enorm styrke. Når den passes med rengjøring og et drypp olje i ny og ne, er det ei skrustikke for livet. Alle komponenter er perfekt utført og kjører «på skinner». Emnene spennes skikkelig fast.

Alle testens skrustikker er støpt i former. Men Heuers skruestikker er unike ved å være senksmidd: Verktøystålet helles i former og utsettes for et enormt press. Det sikrer at komponentene oppnår ensartethet og kan monteres med stor nøyaktighet. Metoden gir også stor bruddstyrke, med årtiers holdbarhet. Føringsen på den kraftige stålsjendel er merkbart i toppklasse, uten antydning av slark. Sjendelen er plassert over sleden og er overdekket med en smidd skjerm. Hvis sleden, etter lengre tids anvendelse, beveger seg i rykk, kan den justeres på en stillskrue. Med en enkelt finger på sjendelhåndtaket lukkes kjevene, som så kan spennes fast.

10

TESTRESULTAT

Funksjon:		10
Betjening:		10
Styrke:		10

TETT PÅ

Kjevebredden:	100 mm
Spennvidde:	125 mm
Spennedybde:	50 mm
Ambolt:	40 x 45 mm
Utskiftbare stålkjeve:	Nei
Vekt:	4,5 kg
www.morgenstierne.no www.heuer.de	

Den riflete rørkjeven holder godt fast på rør og andre runde emner med \varnothing 16 til 30 mm.

Kun til hobbybruk

Biltema art.nr. 19-315

119 kr

Den lille hobbykruistikka er framstilt av støpt aluminium med sjendel og sjendelhåndtak i stål. Kjevvene er forsynt med avtagbare beskyttelseskjeve av gummi. Bakre kjeve er bevegelig, og den styres av to «glidere» i hvert sitt spor. Men kjevvene holder godt fast på emnene. Sjendelen har ikke noe stopp, så den bakre kjevven vil falle av hvis gapet gjøres for stort. Bordklemma gaper over 50 mm, og grunnplata er forsynt med en stor sklisikker gummimansjett. Helt unikt er kuleleddet, som gjør det mulig å dreie skrustikka 360 grader rundt og å tilte den i «skjeve» stillinger.

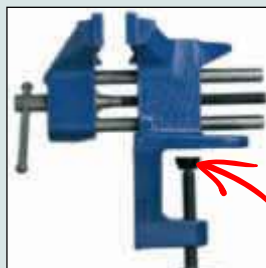
Kuleleddet gjør det enkelt å dreie emnet i nesten alle tenkelige stillinger.

Irwin Record V 75 B

450 kr

Ei lita transportabel bordskrustikke i støpejern til små modellbyggeoppgaver. Kjevbredden er 75 mm, og skrustikka kan maksimalt gape over 55 mm. Kjevvene er ikke riflete eller forsynt med gummiforinger, så emnene glir, selv når kjevvene fastspennes stramt, og det er vanskelig å spenne fast emnene godt nok. Men prismekjevvene, som kan holde fast små rør og armeringsjern, er en god detalj.

Det mangler en gummimansjett, så stikka ikke glir på bordet.

